Cesvaines Ziņas

Oktobris, 2014. gads Cesvaines novada domes izdevums **Nr. 10 (255)**

Redaktores sleja

Ir apritējis gandrīz mēnesis, kopš esam iekļauti astronomiskā rudens lokā. Ik pa laikam pārsteidz lēni krītošā miglas rasa rīta ceļā. Mierīgi dusošais kastanis, skardams manu kurpju pazoli, kā viegla pūka paceļas gaisā – un paiet tikai sekunžu simtdaļas, līdz tas ar skaņu piezemējas netālajā lietus izveidotajā peļķē. Pieeju klāt, pieliecos un viegli satveru to siltajā plaukstā. Nopriecājos: redz, arī es esmu tikusi pie šī veiksmes simbola. Ticējums vēsta, ka kastanim piemīt liels spēks. Iespējams, ka kādreiz esam manījuši ķīniešiem raksturīgās iņ un jan lodītes, kuras, virpinot plaukstā, mēdz kliedēt stresu un satraukumu. Iespējams, ka mūsu mentalitātei, enerģētikai raksturīgāki un tuvāki ir šie sarkanbrūnie ceļa vīriņi, kuri mēdz dziedēt, harmonizēt, pasargāt no likstām un sniegt pozitīvu enerģiju. Varbūt izmēģini arī Tu, lasītāj! Kad šķērso tā ceļu, nepaej garām, nedomājot liec kabatā un glabā to! Viss slēpjas ticībā: ja ticēsim tā spēkam, tad pārmaiņas būs.

Arī manas dzīves ceļš ir sagādājis pārmaiņas – tas ir atvedis uz Cesvaini. Ar šo vietu saistās ļoti daudz atmiņu, kuras nezudīs nekad. Cesvainē tiku pavadījusi veselus deviņus zinību pilnus gadus. Protams, ir daudz kas mainījies, nācis klāt, arī zudis. Esmu satikusi sen nesatiktus cilvēkus, kuri manis veidošanas procesā ieguldīja lielu darbu. Iemācīja būt pacietīgai, atbildīgai, caur pieaugušā skatījumu pavēra citādu skatījumu uz lietām. Vēl kā šodien atceros pārgājienus, kuri, mazai esot, likās kā liels fizisks pārbaudījums. Kopā būšanas laiks, dalīšanās ar našķiem, ar priekiem un bēdām, ar panākumiem un uzvarām. Jā, tas un vēl daudz kas cits tika izdzīvots un kā pieredzes bagāža ņemts līdzi, lai kur es ietu, lai ko es darītu.

Un redz – sakritības pēc esmu atgriezusies Cesvainē, man ir uzticēts veidot Cesvaines ikmēneša izdevumu „Cesvaines Ziņas". Esmu pateicīga par dāvāto iespēju. Zinu, ka šis darbs man un manai ģimenei ir kas jauns un nebijis, tāpēc priecājos par viņu atbalstu. Es nevaru iedomāties, kā man veiksies, bet skaidri apzinos – šis darbs man ir izaicinājums un esmu gatava izaicinājumiem. Ceru uz savstarpēju sadarbību ar jums, cesvainieši!

Santa Krusiete

Žūrija apciemo projektu „Sabiedrība ar dvēseli" īstenotājus

koninklijke nederlandsche heidemaatschappij
impuls aan de leefomgeving

Jau trešo gadu Cesvaines, Lubānas un Varakļānu iedzīvotājiem sadarbībā ar Karalisko Nīderlandes Viršu biedrību (*Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij – KNHM*) tika dota iespēja iesniegt projektus konkursam „Sabiedrība ar dvēseli". Konkursa būtība bija akcentēt sev un līdzcilvēkiem aktuālu tēmu un parādīt, kā to varētu īstenot ar projektā paredzētajiem līdzekļiem, klāt pieliekot savu līdzfinansējuma daļu. Kopumā tika iesniegti 5 projekti (2 no Cesvaines, 3 no Varakļānu novada), un visi arī tika apstiprināti un realizēti. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad aktivitāti neizrādīja Lubānas iedzīvotāji. Projektu iesniedzēji visu vasaru čakli strādāja, lai īstenotu savas idejas. Tuvojoties rudenim, žūrija devās vizītē pie projektu īstenotājiem, lai novērtētu paveikto.

Apskate sākās ar ciemošanos pie cesvainiešiem. Žūriju priecēja tas, kā Cesvaines novada bērnu un jauniešu centra jaunieši īstenojuši projektu „Redzu, dzirdu, sajūtu un pierakstu!". Cesvaines bērnu laukumā ir izveidota sajūtu taka, kuru droši var izmantot visi Cesvaines novada iedzīvotāji. Tā palīdzēs cilvēkiem uzlabot veselību, kā arī trenēt izturību, staigājot ar basām kājām pa akmeņiem un dažādiem citiem dabas materiāliem. Centra telpās ar tāfeles krāsu ir nokrāsota siena, uz kuras bērni var radoši izpausties. Par projekta ideju realizāciju atbildīga bija Cesvaines novada bērnu un jauniešu centra vadītāja Lāsma Markevica.

Projekta „Daiļa nāca tautu meita" ietvaros Cesvaines vidusskolas deju kolektīvam „Sprīdītis" tiks uzšūtas jaunas tautastērpu detaļas. Tika sagādāti audumi, pogas, diegi un gumijas, bet visu darbu čakli veica bērnu vecāki un skolotāji. Žūrijas locekļiem tika atrādīti ne vien uzšūtie tērpi, bet arī braši deju soļi skanīgas mūzikas pavadījumā. Turpmāk ar jaunajiem tērpiem kolektīvs varēs gan uzstāties dažādos novada pasākumos, gan kuplināt nākamā gada dziesmu svētku dalībnieku pulku. Galvenie idejas autori un realizētāji bija deju kolektīva „Sprīdītis" vadītājs Jānis Šķēle un skolotāja Sarma Kurme.

Turpinājās ceļš uz Varakļāniem, kur iedzīvotāju grupa ar pašvaldības atbalstu realizējusi projektu „Varakļānu ģerboņa eksponēšana". Rezultātā Varakļānu vēsturiskajā centrā ir renovēta ēkas fasāde un uz tās izvietota pilsētas karte un novada ģerbonis. Fasāde ir izgaismota un kalpos kā informatīva vieta ikvienam novada iedzīvotājam un pilsētas viesim.

Inese Prižavoite ar atbalsta grupu ir realizējusi projektu „Atpūtas vietas izveide Varakļānu pilsētā". Ir ierīkotas divas jaunas atpūtas vietas ar ugunskura vietu, uzstādīti divi koka galdi un četri soli, kā arī izgatavotas šūpoles un izveidotas atkritumu urnas. Ir radīta vieta, kur atpūsties ģimenēm ar bērniem un cilvēkiem, kuri mīl aktīvu atpūtu brīvā dabā. Paldies Ingai Grudulei, kuras uz ugunskura gatavotā zupa ļāva žūrijas komisijas locekļiem Irēnai Leimanei (Cesvaine), Aijai Ščuckai (Varakļāni) un Jurim Zvirgzdam (*KNHM* pārstāvis) sasildīties un pārrunāt dienas laikā redzēto, kā arī izlemt, kurš no redzētajiem projektiem tiks īpaši godināts un kuram tiks piešķirta naudas balva 500 *euro*, lai varētu turpināt realizēt iesāktās idejas.

Šogad par laureātu tika atzīts Murmastienes pagastā realizētais projekts „Dzīves vides uzlabošana Jaunatnes ielā 9 Murmastienē". Projekta rezultātā ir būtiski uzlabota dzīves vide Murmastienes centrā ap daudzdzīvokļu mājām – nomainītas ietves flīzes, bērnu rotaļu laukumā sakārtotas nolietojušās konstrukcijas un uzstādītas jaunas. Edītes Grudules neizsīkstošais darbīgums ir aktivizējis visus mājas iedzīvotājus, un kopīgi ir paveikts liels darbs. Apsveicams arī fakts, ka pilnīgi visi mājas iedzīvotāji piedalījās ar savu līdzmaksājuma daļu, lai visas idejas realizētu dzīvē.

Iveta Raimo, *Cesvaines novada domes projektu vadītāja, autores foto*

Sajūtu takas izveide Cesvainē

Tautu tērpi Cesvaines kolektīvam

2. klases deju kolektīvam jauni tautas tērpi

Projektu konkursā „Sabiedrība ar dvēseli 2014" piedalījāmies arī mēs, skolotāju un skolēnu grupa, ar projektu „Daiļa nāca tautu meita". Projekta mērķis – uzšūt 2. klases deju kolektīvam jaunas tautas tērpa detaļas. Pateicoties aktīvām mammām – Oļai Priedītei, Baibai Pūriņai, Marikai Šķēlei – meitenes tika pie jauniem brunčiem, blūzēm, apakšsvārkiem, zēni – pie jaunām biksēm, krekliem. Paldies viņām! Papildus šī projekta ietvaros bijusī skolas skoniece, deju kolektīva „Sprīdītis" dejotāja Līga Kurme šuj nepieciešamos pērļu vainadziņus vidusskolas dejotājām. Vislielākais paldies skolotājam Jānim Šķēlem par ideju un tērpu audumu sagādāšanu! Paldies skolotājai Sarmai Kurmei par projekta rakstīšanu! Paldies arī skolotājām Ivetai Āboliņai un Gintai Libekai par morālo atbalstu! Lai skaists dejas solis mūsu bērniem! Ir patiess prieks par cilvēkiem, kuri no sirds cenšas ne tikai sev, bet arī apkārtējiem.

Sarma Kurme

Līga Kurme darina pērļu vainadziņu

2014. gada 4. oktobra domes sēde

Domes sēde notika sestdienā, jo svarīgi bija izskatīt jautājumu par piedalīšanos sporta zāles būvniecības projektā, kura iesniegšanas termiņš bija 8. oktobris, kā arī šajā dienā varēja piedalīties lielākā daļa deputātu.

• Pirmais jautājums, ko izskatīja sēdē, – Cesvaines internātpamatskolas pieslēgšana pie pilsētas centralizētā siltumapgādes tīkla. Tādējādi tiktu optimizēti internātskolas izdevumi un siltumtīklu uzņēmums drošāk varētu noturēt pašreizējo tarifu. Tika nolemts izbūvēt trasi, kas savienotu pilsētas kopīgo trasi ar pašreizējo internātpamatskolas katlumāju, un ierīkot nepieciešamos siltummezglus.

• Izskatot projektēšanas firmas SIA „VEK" piedāvājumu, nolēma piedalīties projektu konkursā „Ilgtspējīgu ēku, atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju un inovatīvu emisiju samazinošu tehnoloģiju attīstība" ar projekta iesniegumu „Ilgtspējīgas sporta zāles jaunbūve Cesvainē", lai uzbūvētu sporta zāli Cesvainē kā pasīvo ēku. Projekta kopējās izmaksas – 1 714 449,05 *euro*, tai skaitā projekta attiecināmās izmaksas – programmas līdzfinansējums 1 000 000 *euro*, projekta neattiecināmās izmaksas – 537 978,46 *euro*.

• Tika nolemts slēgt sadarbības līgumu ar Altas vidusskolu Norvēģijā, līgums ir nepieciešams sporta zāles projekta pozitīvo rezultātu sasniegšanai.

• Pamatojoties uz saimnieciskās darbības samazināšanos, nolēma Cesvaines internātpamatskolā likvidēt amata vienību „saimniecības vadītājs".

• Piešķīra līdzfinansējumu 900 *euro* biedrībai „Mēs saviem bērniem" projekta „Sociālo pakalpojumu nodrošināšana un integrāciju veicinošas vides izveide bērniem un jauniešiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem Madonas reģionā" īstenošanai kā projekta partnerim, paredzot bērnu ar funkcionālajiem traucējumiem un viņu pavadoņu aizvešanu uz Madonu un atpakaļ.

• Izdeva saistošos noteikumus Nr. 15 „Saistošie noteikumi par līdzfinansējumu Cesvaines Mūzikas un mākslas skolā". Izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 12. panta 2.[1] punktu.

• Nolēma, ka vairāki zemesgabali ir valstij piekritīga zeme un ir izslēdzami no domes pamatlīdzekļu uzskaites.

• Nolēma precizēt un noteikt platību vairākiem pašvaldībai piekritīgajiem zemesgabaliem, izdarot izmaiņas atbilstoši precizētajiem datiem grāmatvedības uzskaitē.

• Nolēma atbalstīt ar 100 *euro* līdzfinansējumu no pašvaldības 2014. gada budžeta līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem nodibinājuma „Fonds „Sibīrijas bērni"" filmas „Kur palika tēvi" 2. daļas veidošanu.

• No pašvaldības pamatlīdzekļu uzskaites izslēdza vairākus nolietojušos pamatlīdzekļus (maura pļaujmašīnu, putekļu sūcēju, datorus u. c.).

12. Saeimas vēlēšanas Cesvaines novadā

4. oktobrī visā Latvijā notika 12. Saeimas vēlēšanas. Par Cesvaines novada iedzīvotāju aktivitāti, izvēli un valstij tik svarīgā notikuma norisi informēja Cesvaines novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Sarmīte Lukša:

– Neskatoties uz nepārtraukto cilvēku plūsmu, šajās vēlēšanās, salīdzinot ar 11. Saeimas vēlēšanām, piedalījās par 18 vēlētājiem mazāk. Procentuāli Cesvaines novadā nobalsoja 58 % balsstiesīgo vēlētāju.

Četrās aploksnēs tika ielikta vairāk nekā viena vēlēšanu zīme, un četras aploksnes tika atstātas tukšas. Tas nozīmē, ka šie cilvēki ir piedalījušies vēlēšanās, taču savu balsi nav atdevuši ne par vienu sarakstu. Vēlētājiem būtu jābūt uzmanīgākiem, atzīmējot deputātu kandidātus vai svītrojot viņus no saraksta, jo, to darot neprecīzi, veiktās atzīmes netiek ņemtas vērā. Arī šajās vēlēšanās nācās saskarties ar vairākām šāda veida neprecizitātēm. Šī iemesla dēļ katrā vēlēšanu iecirknī ir informatīvie plakāti, kurus katram vēlētājam ieteiktu apskatīt.

Balsis katrā vēlēšanu iecirknī tiek skaitītas pēc plkst. 20.00, kad vēlēšanu iecirknis tiek slēgts. Jau apmēram plkst. 23.00 bija zināms par partijām nodoto balsu skaits. Pēc vēlētāju balsojuma: pirmajā vietā ir ierindojusies ZZS, otro vietu ieņem „Vienotība", un trešie paliek „Visu Latvijai – TB / LNNK". Visvairāk atbalstu ir saņēmuši sarakstu līderi.

Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājiem un sekretāriem darbs nav tikai vienu dienu. Pirms katrām vēlēšanām tiek apmeklēti semināri un veikti sagatavošanās darbi. Notiek iepazīšanās ar normatīvajiem dokumentiem, strādājam atbilstoši tiem. Uz vēlēšanām cilvēki nāk kā uz svētkiem, un mēs rūpējamies, lai viņi justos gaidīti.

Vēlos pateikt paldies vēlēšanu komisijas sekretārei un visiem komisijas locekļiem par precīzu un atbildīgi veiktu darbu.

Nākotnē Sarmīte Lukša novēl iedzīvotājiem būt aktīviem valstij svarīgos notikumos, kā arī ticēt tam, ka vēlēšanās izdarītā izvēle veicinās Latvijas attīstību.

Santa Krusiete

Vēlēšanu rezultāti

Balsstiesīgie: 2361
Nobalsojušie: 1368

Derīgas vēlēšanu aploksnes: 1368
Derīgas vēlēšanu zīmes: 1357

Nr. p. k.	Kandidātu saraksta nosaukums	Derīgās vēlēšanu zīmes novadā	Cesvaines iecirknī Nr. 655	Kraukļu iecirknī Nr. 953
1.	„Latvijas attīstībai"	14	9	5
2.	„Suverenitāte"	1	1	0
3.	Partija „Brīvība. Brīvs no bailēm, naida un dusmām"	5	3	2
4.	**Partija „Vienotība"**	**315**	**259**	**56**
5.	Politiskā partija „Izaugsme"	61	53	8
6.	Partija „Vienoti Latvijai"	16	13	3
7.	**Nacionālā apvienība „Visu Latvijai! – Tēvzemei un brīvībai / LNNK"**	**269**	**241**	**28**
8.	Latvijas Reģionu apvienība	127	104	23
9.	Jaunā konservatīvā partija	19	12	7
10.	Latvijas Krievu savienība	2	2	0
11.	Sociāldemokrātiskā partija „Saskaņa"	56	51	5
12.	**Zaļo un zemnieku savienība**	**367**	**286**	**81**
13.	„No sirds Latvijai"	105	91	14
	KOPĀ:	1357	1125	232

Cesvaines novada vēlēšanu komisija

Galvenās lomas atveidotāja Elīna Vaska

Režisors un scenārija autors Renārs Vimba uzņem latviešu spēlfilmu „Es esmu šeit". Stāsts ir par divu jauniešu dzīvi, par izaicinājumiem, par cīņu. Galvenās varones Rajas loma tika uzticēta kārzdabietei Elīnai Vaskai.

– Uz vidusskolu atbrauca aktieru atlases režisore Gunita Groša. Viņa īsumā pastāstīja, par ko ir šī filma. Nodomāju: kāpēc nepamēģināt arī man? Kopā ar klasesbiedrenēm aizgājām uz provēm. Uz otro kārtu mani uzaicināja nākamā gada februārī. Sekoja trešā kārta – bijām palikušas divas pretendentes uz Rajas lomu un trīs puiši uz brāļa Robja lomu. Notika fotosesija, kur mūs kombinēja, skatījās līdzību – vai saderam kopā, vai *nolasāmies* kā brālis ar māsu. Septembrī man piezvanīja un aicināja uz provēm kopā ar atlasītajiem aktieriem: ar Zani Jančevsku, kura filmā ir sociālā darbiniece, un Edgaru Samīti, kurš ir skolotājs. Tajā dienā tiku apstiprināta Rajas lomai.

Filmas scenārijs manās rokās nonāca tikai pāris mēnešu pirms filmēšanas. Iespējams, ka tas bija apzināts režisora gājiens. Viņš mīl uzsvērt mirkli – lai, izlasījis scenāriju, aktieris daudz nedomātu, kā to izdarīt un kā tas varētu izskatīsies. Tas nāk ar impulsu, maksimāli dabiski, tas nav iepriekš iestrādāts. Es daudz domāju par scenāriju, par procesiem, kādi norisināsies filmēšanas laikā, – atklāti stāsta Elīna.

– Filmā atainotās situācijas nav pilnīgi no dzīves atrautas. Filmas stāsts ir par diviem jauniešiem, par brāli un māsu, kuri ir palikuši šeit un ir izvēlējušies cīnīties. Māsa ir galvenā kareive, kura virza pocesu, cīnās, pāragri atstāj bērnības dzīvi un kļūst par pieaugušo. Pāragrā pieaugšana, dzīve laukos, atbildot par sevi un brāli, – ko tas nozīmē septiņpadsmit gadu vecai meitenei?

Ja pavērtos visapkārt, mēs ikviens varētu atrast šīs filmas galveno varoņu prototipus. Kad spēlē savu lomu, tu aizdomājies par šo problēmu, iedziļinies tajā, tāpēc tēlojums ir dabisks un nesamākslots.

Tā kā režisors visu mūžu ir dzīvojis Rīgā, Elīna apbrīno viņa sapratni par dzīvi laukos.

– Tad, kad mēs ar ģimeni no Rīgas pārcēlāmies uz Cesvaines pusi, šķita, ka esmu pilnīgi citur, ka tā ir cita realitāte, bet lēnām visu apguvu. Visas problēmas: ka lauki ir tukši, ka laukos cilvēki bieži izvēlas padoties un aizbraukt, paliek bērni ar vecmāmiņu, vecāki ir projām, bērni aug vieni, viņiem netiek dāvāta nedz vecāku mīlestība, nedz uzmanība, pašiem ir jāpastāv par sevi, jāizdzīvo – rūpes, patstāvība… Blakus tiem, kuri padodas, kuriem viss kļūst vienaldzīgs, ir jaunieši, kuri izvēlas cīnīties. Protams, šāda tendence ir novērojama arī pilsētās, – uzsver Rajas lomas atveidotāja.

– Atveidojot lomu, es daudz nedomāju par to, kā sanāks, kā izskatīsies, vai es daru pareizi. Viss nāca dabiski. Protams, režisora uzdevums ir nest savu ideju, nodot to aktierim. Viņš visu redz no malas un saprot, vai tam var noticēt, vai tas ir tā, kā bija iedomājies, un vai ideja aizies līdz skatītājam. Aktieris ir izpildītājs, kurš darbojas, bet režisors vada aktieri, tātad viss notiekošais ir režisora akceptēts. Es nedomāju, ka viņš būtu pieļāvis samākslotību, nedabiskumu.

Uznāca mirkļi, kad sevī domāju: nē, tas nav man, ko es te daru?! Šī izjūta pārņēma nevis filmēšanas procesā, bet gan starp periodiem. Tad ir sevis šaustīšana, kritizēšana: jā, es varēju labāk. Zināmā mērā es nožēloju savu attieksmi, ietiepību attiecībā pret kādām ainām, kad gribējās darīt pa savam. Tad ir tāds neliels konflikts ar režisoru. Varbūt ne no aktieriskā viedokļa, bet gan tāpēc, ka nav simtprocentīgas uzticēšanās režisoram, jo viņš tomēr ir vadītājs. Par to es dusmojos uz sevi. Es cenšos neapšaubīt viņa izvēli – ne jau es sevi tur iecēlu. Bija reizes, kad diskutējām, pārrunājām, kas man kādā teikumā liekas neveikls, vai es varu teikt citādi. Ja viņš piekrita, tad es mainīju, bet, ja viņam bija svarīga un būtiska tieši šī konstrukcija un viņš pamatoja, kāpēc, es uzticējos viņam, zinādama, kā citādi nedrīkst.

Ja salīdzinātu aktieri teātrī uz skatuves un aktieri kino, ir lielas atšķirības. Viens – kāds esi uz skatuves – ekspresīvs, emociju pārpilns, un kas cits – kāds esi tuvplānā, kad ir skaidri redzams, kā plakstiņš noraustās, skatiens novēršas. Kino nekas nav jāpārspīlē. Arī emociju ziņā: viens ir nolasīt tās tavās acīs, tavā sejā, pavisam kas cits, ja aktieris ir tālu no skatītāja – uz skatuves, kur katra emociju grimase nav nolasāma.

Uz jautājumu, vai gūtā pieredze filmā „Es esmu šeit" ir kā palīdzējusi mācību procesā Kultūras akadēmijā, Elīna atbild, ka izvēlētajā audiovizuālās un skatuves mākslas programmā teorijai ar praksi ir maz sakara. Tā ir viņas izvēle. Rajas lomas atveidotājai jau pirms filmēšanas bija aktiermeistarības un runas nodarbības pie Zanes Daudziņas un Anitas Sproģes, tāpēc viņa spēj sevi noskaņot dažādiem procesiem. Tas ir ieguvums, kas ir palīdzējis.

– Es nezinu, vai es kaut ko iemācījos no profesionālajiem aktieriem, kuri ar mani bija filmēšanas laukumā un ar kuriem es sadarbojos, bet viņi mani iedvesmoja un dara to arī pašlaik. Tas ir brīnišķīgs ieskats tajā, ko es mācos, un papildinājums tam. Ir labi, ka varu atvērt lodziņu un paskatīties, ko esmu izvēlējusies un kā tas notiek praksē. Tas dod motivāciju mācīties. Ieguvumi, apskaidrība par dalību filmā – domāju, par to ir pāragri spriest. Kamēr viss vēl ir procesā, ir grūti par to runāt.

Par nākotni Elīna nav daudz domājusi, viņa dzīvo šim mirklim. Viņu nenomoka doma, kur strādās pēc studiju beigām, bet viņa skaidri zina, ka darīs to, kas viņai patīk, – un tas ir kino.

Santa Krusiete,
Ilzes Krūmiņliepas foto

IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ZIŅAS

Skanīgi rit jaunais mācību gads Mūzikas un mākslas skolā

Jauno mācību gadu Cesvaines Mūzikas un mākslas skolā sākām kuplā skaitā. Uzņēmām 13 jaunu audzēkņu mūzikas nodaļā un vairāk nekā 20 – mākslas nodaļā. Nu jau tuvojas rudens brīvdienas, gribas novērtēt, kas no plānotā ir padarīts, kas noticis pavisam negaidīti. Lai arī jauno audzēkņu šogad bija vairāk nekā citus gadus, daži jau ir mainījuši dzīvesvietu vai atstājuši skolu citu iemeslu dēļ. Daži vēl piesakās skolā. Prognozēt audzēkņu skaitu nav iespējams, jo daļa ģimeņu īsti neizprot skolas ritmu un kārtību. Ja nav zināms audzēkņu skaits noteiktā laikā, arī nepieciešamo valsts dotāciju nav iespējams iegūt, tāpēc nākas dažādi manipulēt, lai procesu vadītu pieņemamā veidā iedalītā finansējuma ietvaros.

Mākslas nodaļu oktobrī atstāja ilggadējais, bērnu un kolēģu iemīļotais skolotājs Māris Apfelbergs, bet skolā atgriezās māksliniece Sanita Ozola, kuras vadībā bērni guva panākumus jau skolas pirmsākumos.

Pārmaiņām vienmēr esam atvērti, tāpēc domāju, ka arī šoreiz piedzīvosim jaunus pavērsienus. Lai pilnvērtīgi apgūtu mācību programmas, audzēkņiem ir nepieciešams vērot, kā rīko izstādes vai koncertē citi. Madonas muzejs piedāvā ļoti labas izstādes, bet kultūras nams – koncertus, kas jaunajiem māksliniekiem un mūziķiem var būt par impulsu un iedvesmu darbībai mākslas vai mūzikas jomā. Jau esmu aicinājusi ģimenes nopietni pievērsties savu bērnu izvēlētajai programmai un atbalstīt, vedot viņus uz izstādēm un koncertiem. Daudzi tā arī dara. Skolai organizēt šādus apmeklējumus ir daudz sarežģītāk, tāpēc tas nenotiek pietiekami bieži. Taču dažas reizes mācību gadā tas tomēr izdodas.

Rīgas Doma kora skolas koncerta dalībnieki kopīgā bildē pie pils

Šoreiz izdevās noorganizēt Rīgas Doma kora skolas audzēkņu koncertu pilī 13. oktobrī. Jauno dziedātāju priekšnesumus savā skolā nekad nebijām dzirdējuši. Lielu pārsteigumu daudziem radīja divu zēnu balss tembrs, kurš pirms balss lūzuma līdzinās meiteņu balsīm. Interesanti, ka klausītāji visvairāk sajūsminājās par garīgā rakstura baznīcas repertuāra dziesmām latīņu valodā, kuras bērnu izpildījumā reti nākas dzirdēt. Dažiem atmiņā labāk palikusi dziesma džeza stilā. Cits uzsvēra, ka paticis priekšnesums, kur meitene dziedāja un spēlēja vijoli, flautu vai klavieres. Arī duets izpelnījās uzslavu. Visi audzēkņi pamanīja, ka koncerta dalībnieki savu priekšnesumu īsā laikā ir rūpīgi sagatavojuši, taču reizēm bija jūtams atbildības radītais satraukums, ar kuru jaunie mūziķi godam tika galā, izpelnoties patiesus aplausus un smaidus no publikas, kura piepildīja visas klausītāju vietas pils mazajā zālē. Varam uzskatīt šo pasākumu par labu pieredzi un rūdījumu koncerta dalībniekiem, viņu skolotājai Ingrīdai Kleperei un koncertmeistarei Diānai Bergmanei. Tā bija kā paraugstunda mūsu skolas audzēkņiem un skolotājiem, jauks emocionāls pārdzīvojums daudziem interesentiem, kuri apmeklē mūsu koncertus. Ciemiņi izteica lielu pateicību par iespēju koncertēt skaistajā pilī, bija priecīgi par uzmanīgajiem klausītājiem, viesmīlīgo uzņemšanu, AS „Cesvaines piens" dāvanām, garšīgajām pusdienām Martas Kupčas kafejnīcā. Ceram, ka mūsu sadarbība nākotnē sniegs jaunus patīkamus mirkļus.

Brīvdienās gaidām mūsu skolas absolventes Madaras Matrozes organizētās meistarklases „Ritma skaņas improvizācija", kuras vadīs pazīstamais perkusionists Nils Īle.

Pateicos Cesvaines novada domei par ieinteresētību un sapratni, atbalstot visus mūsu pasākumus. Jau daudzus gadus ar prieku sadarbojamies ar Cesvaines vidusskolas kolektīvu, jo varam būt droši, ka nepieciešamības gadījumā tiks sniegts atbalsts. Pateicība šoferiem Jurim Andersonam un Aleksandram Trofimovam par mūsu rīkoto koncertu dalībnieku laipno apkalpošanu. Jūtams, ka mūsu novada attieksmi pret kultūru un mākslu novērtē arī ciemiņi, kas ar prieku būtu gatavi koncertēt vēl un vēl.

Inta Stiene, Cesvaines Mūzikas un mākslas skolas direktore,
autores foto

Skolotāju diena novadā

Katru gadu oktobra pirmajā svētdienā tiek svinēta Starptautiskā skolotāju diena. Šogad Pasaules skolotāju dienai bija 20. gadadiena. Tradicionāli šo dienu svin katrā mācību iestādē katrā novadā.

10. oktobrī kultūras namā pulcējās mūsu novada izglītības iestāžu darbinieki. Svētku noskaņa valdīja, jau pārkāpjot kultūras nama slieksni, – katrs jutās gaidīts šajā vakarā.

Šoreiz savos svētkos skolotājus gaidīja pārsteigums: pie mums bija ieradušies mīļi ciemiņi – kaimiņi un sadarbības partneri – mūsu uzņēmēji. Jautrības un labestības atmosfērā tika sveikta katra mācību iestāde.

Paldies par atsaucību un stiprinājuma vārdiem Ingai Vasilišinai, Olgai Klimanovai, Anitai un Arvīdam Greidiņiem, Ritai un Zigfrīdam Krieviņiem, Līgai un Jānim Ozoliem!

Jau otro reizi AS „Swedbank" Skolotāju dienā sveica vienu Cesvaines novada pedagogu. Šogad par Cesvaines novada labāko pedagogu ir atzīta Cesvaines internātpamatskolas skolotāja Judīte Rakuzova. Jaunā speciāliste ir ļoti veiksmīgi iekļāvusies skolas kolektīvā, parādījusi sevi kā radošu, zinošu un darbīgu pedagoģi.

LIZDA goda rakstu saņēma pirmsskolas „Brīnumzeme" arodbiedrības priekšsēdētāja Ilga Rumpe par ilggadēju un veiksmīgu darbību.

Īpašu sajūsmu šajā vakarā izraisīja dzejiski muzikālais sveiciens no jaunrades studijas „Pirmatne". Tika skandēta Anitas Skrjabes dzeja, mūzikas autors – Kristaps Vēveris.

Paldies māksliniekiem par emociju gammu, kas vēl ilgi atsauks atmiņā šo vakaru!

Īpašs paldies par šī pasākuma organizēšanu kultūras nama vadītājai Zeltītei Dūrītei!

Inese Āre, Cesvaines novada izglītības speciāliste,
autores foto

Pepija Garzeķe ciemojas sākumskolā un pirmsskolā „Brīnumzeme"

23. septembrī sākumskolu un pirmsskolu „Brīnumzeme" apmeklēja Pepilota Viktualija Rullgardina Krisminta Efraima meita Garzeķe kopā ar Nilsona kungu.

Kurš gan nav dzirdējis stāstus par šo neparasto rudmataino meiteni ar attapīgo pērtiķi uz pleca? Bet ne visiem ir bijusi iespēja ar viņu kopā rotaļāties, lasīt, rakstīt un smieties. Lai arī Pepijai pašai šķiet, ka viņa ir pietiekami skolota, satiekoties ar bērniem, viņa bija spiesta atzīt, ka visiem, arī Pepijai, ir jāiet skolā, lai iemācītos labi lasīt un pareizi rakstīt. Pepija Garzeķe (bērnu literatūras nodaļas vadītāja Līga) kļavlapu rudajās bizēs bija ieradusies ar brīnumainu koferi no Cesvaines bibliotēkas. Neparastajā koferī glabājas dažādas pasakas, stāsti (arī par Pepilotu), zelta nauda un interesantas lietas, ko bērniem vēl būs iespēja iepazīt arī turpmāk. Ar šo koferi kāds pasaku tēls pie jaunajiem lasītājiem atkal viesosies jau oktobrī.

Bibliotēkas meitenes

Pirmsskolā „Brīnumzeme"

13. septembrī Brālītis (Daina Stikāne) un Karlsons (Biruta Romančuka) aicināja bērnus kopā ar tētiem piedalīties sportiskajās aktivitātēs.

26. septembrī kopā ar pelēm Zuzi (skolotāja Alla) un Pīku (skolotāja Dzintra) svinējām Miķeļdienu. Pirms Miķeļiem parasti beidzas visi ražas novākšanas darbi. Zuze un Pīka pastāstīja, ka Miķelis tiek saukts par labu un bagātu vīru, arī par maizes tēvu. Bērniem bija iespēja aplūkot, pataustīt, izsmaržot un izgaršot dažādas rudens veltes, arī maizīti, kas iegūta no labības. Bērni skandēja tautasdziesmas, minēja mīklas, teica ticējumus par rudeni, kā arī dziedāja dziesmas un gāja rotaļās.

Jana Medniece

Senioru diena sākumskolā

1. oktobrī par godu Starptautiskajai senioru dienai Cesvaines 1.–5. klases skolēni ar skolotājiem bija sagatavojuši atraktīvu pasākumu no Cesvaines pansionāta atnākušajiem viesiem. Bērni iepriecināja klausītāju ausis un acis ar latviešu tautasdziesmām, teātra izrādi, iesaistīja ciemiņus dančos, spēlēs. Seniori dalījās ar zināšanām, palīdzēja bērniem krustvārdu mīklu minēšanā. Atraktīvajam pasākumam beidzoties, atnākušie ļaudis tika izvadāti ekskursijā pa sākumskolas telpām.

Santa Krusiete,
autores foto

Cesvaines seniori iet kopīgās rotaļās ar skolēniem

Pieredzes brauciens uz Sanktpēterburgu

Latvijas Piļu un muižu asociācija katru gadu rīko pieredzes apmaiņas braucienu. Šogad iespēja piedalīties apmaiņas programmas braucienā uz Sanktpēterburgu 17.–21. septembrī bija Cesvaines novada pašvaldības aģentūras „Cesvaines tūrisma centrs" direktorei Diānai Cepurniecei, Cesvaines pils muzeja vadītājai Daigai Matrozei un Cesvaines Mūzikas un mākslas skolas direktorei Intai Stienei.

Par redzēto, dzirdēto, par gūtajām atziņām stāstījumā dalījās programmas dalībnieces.

– Sanktpēterburgā ieradāmies 17. septembrī. Nākamajā dienā tika noorganizēta tikšanās ar Sanktpēterburgas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāju Sergeju Vladimiroviču Makarovu, Latvijas Piļu un muižu asociācijas prezidenti Baibu Dūdu un izpilddirektori Airu Andriksoni, Latvijas kultūras mantojuma ekspertu, celtniecības arheologu, koku ēku restauratoru Juri Zviedrānu, – stāsta Daiga Matroze, uzsverot, ka vairākos braucienos ir bijusi kopā ar Juri Zviedrānu un ir liela dāvana braukt pieredzes apmaiņas braucienā ar tik augsta līmeņa speciālistu, ieklausīties viņa vērtējumā.

– Sergejs Vladimirovičs sarunā uzsvēra vēlmi sadarboties tūrisma jomā ar Latviju. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija Sanktpēterburgā ir saglabājusies, ļoti nopietni darbojas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas federācija. Kā Latvijā, tā arī Krievijā nepārtraukti notiek savstarpēja cīņa starp būvētāju un pieminekļu inspekciju. Viņš dalījās iespaidos par Sanktpēterburgas vēsturiskajām celtnēm un minēja, ka, piemēram, Carskoje Selo ļoti veiksmīgi ir iekļāvusies vēsturiskajā dārzu restaurācijā. Revolūcijas laikā liela daļa kultūrvēsturisko objektu tika nodoti nepiemērotai, neatbilstošai lietošanai, tāpēc bija jāpieliek lielas pūles un darbs, lai atjaunotu to vēsturisko izskatu, kādā tagad ir skatāmas pārsvarā visas Sanktpēterburgas pilis, muižas un dārzi. Arī Zubova pilī patlaban notiek restaurācijas darbi, tas gan esot privātīpašums, tāpēc ir jaunas problēmas, jo ne vienmēr ar privātīpašnieku var veiksmīgi vienoties. Arī Latvijā ir tāda pati problēma: ja pilis un muižas ir kāda privātīpašumā, tad arī pieminekļu inspekcijai ir jāpieliek lielas pūles, lai varētu vienoties par piemērotu rezultātu. Sanktpēterburgā ļoti lielu vērību pievērš vēsturisko dārzu un parku atjaunošanai un uzturēšanai. Nu jau rit 25. gads, kopš pilsēta ir iekļāvusies *UNESCO*. Sanktpēterburgai ir liela ietekme uz Latviju, daudz ko no viņiem aizgūstam. Tur ļoti lielu uzmanību pievērš tam, lai vēsturiskajās vietās nenotiktu tirgi, citi nepiemēroti pasākumi, kā tas diemžēl raksturīgi ir pie mums, kur bieži ir jūtama tendence vēsturiskās ēkas izmantot par publisku sanākšanas vietu, reizēm tās kalpo par estrādi, balles laukumu, – stāsta pieredzes apmaiņas programmas dalībnieces.

– Mēs īsti nenovērtējam šo kultūras mantojumu. Arī Juris Zviedrāns uzsvēra, ka vajag just cieņu pret šīm vēsturiskajām ēkām un parkiem.

Sanktpēterburgā ļoti attīstīta ir sponsorēšana. Lielākie finansētāji ir ķīniešu kompānijas un, protams, viens no pasaulē pelnošākajiem uzņēmumiem „Gazprom", kas velta ārkārtīgi daudz līdzekļu vēsturisko piļu restaurācijai. Protams, pastāv arī valsts finansējums; cik liels, to nejautājām, un droši vien neviens arī neteiktu. Savukārt mēs Latvijā finansējumu gūstam no Eiropas fondiem. Šobrīd Cesvaines pilij aktuāli ir mazie projekti, bet restaurācijas laiks ir tik īss, ka tas piespiež darbu veikt lielā saspringumā, kaut gan restaurācija ir ļoti lēns process – ir jāiedziļinās katrā detaļā. Sanktpēterburgā nenodarbojas ar liela mēroga projektu atbalstīšanu, jo tad uzkundzējas lielās būvfirmas un pazūd smalkā darbiņa kvalitāte. Arī Latvijā ir vērojams tas pats. Ja būtu projekti ar mazāku summu piesaisti, tad arī neuzkundzētos lielās būvfirmas un šis darbs notiktu daudz kvalitatīvāk.

Restaurācija ar tūrismu iet roku rokā. Izstādes Cesvaines pilī ir pareizais virziens, kurā strādājam. Pēc Sanktpēterburgas brauciena ir ļoti skaidra vīzija, kurā virzienā jāiet, kuri ir galvenie uzdevumi Cesvaines pilī, parkā, pils kompleksā. Šobrīd tūrisma jomā esam iesaistījušies projektā „Green Heritage": neesam gan projekta partneri, bet cenšamies piedalīties visās aktivitātēs, apmeklējam dažādus seminārus, – sarunā atklāj Diāna.

– Tūristi no austrumiem ir tas tūrisma tirgus, uz kuru mums ir jāiet. Jau šobrīd tendences liecina, ka tūrisma plūsma ir arī no Sanktpēterburgas, Maskavas.

Mums vajadzētu stiprināt sadarbību. No redzētā mēs varētu mācīties, kā ir jāorganizē gidu darbs. Šobrīd tikai Rīgā ir ieviesta gidu sertifikācija, gidi kārto eksāmenu, un tad tiek piešķirta darbības licence. Fascinēja, cik daudz darbinieku strādā pilīs, to parkos, cik lieli resursi tiek piesaistīti to uzturēšanai. Pārsteidza prezidenta Vladimira Putina vasaras rezidences restaurācija, kas tika veikta 18 mēnešos, jo prezidents bija izdevis rīkojumu, ka uz Sanktpēterburgas trīssimtgadi šim kompleksam ir jābūt restaurētam un atklātam. Faktiskā situācija šajā pilī bija tāda, ka tur bija atradusies skola. Mēs redzējām, ka Igaunijā daudzas pilis un muižas bija pakārtotas skolai: ja to salāgo, to var darīt. Runājot konkrēti par Cesvaines pili, Mūzikas un mākslas skolai lielā mērā ir jāpakļaujas pieminekļa statusam, – stāsta Inta.

Atgriežoties mājās, atmiņās pārtinot redzētā, dzirdētā un piedzīvotā ainas, neviļus nāca prātā dažādas atziņas.

– Mūsu pirmais uzdevums būtu stāstīt sabiedrībai un neatlaidīgi informēt par kultūras mantojumu, ko mēs atstāsim nākamajām paaudzēm. Sanktpēterburgas pilīs ir amatnieku, mākslinieku darbi, ir gleznas, restauratoru darbi, ir mākslas zinātnieku stāstījumi, pētījumi, attieksme, viedokļi, kas atbilst lielās nācijas varenumam, no kura varam mācīties, – uzsvēra Inta.

– Sanktpēterburgā, lai kur mēs ietu – jebkurā pilī, muižā, parkā vai dārzā, visur mēs jutām šo cilvēku lepnumu par to, kas viņiem ir, kas viņiem pieder, ka tā ir bagātība. Mēs varbūt to iekšēji jūtam, tomēr ārēji tas neparādās. Tā pietrūkst. Bet no cilvēcības viedokļa ļoti uzrunāja krievu tautas vienkāršība un sirsnība. Būt šīs piecas dienas kopā ar nozīmīgākajiem Latvijas profesionāļiem piļu un muižu apsaimniekošanas jomā – tas ir nenovērtējams ieguvums un pienesums profesionālajā darbībā. Cesvaine ir unikāla Latvijas mazpilsēta ar savu pili, savu muižas kompleksu, ar vēsturiskajām ēkām. Te ir tāda mazā Sigulda. Apciemojot Sanktpēterburgu, radās liela iedvesma: ir jādomā lielas domas, jāķeras pie lieliem darbiem, nav jātērē laiks runām un darbiem, kas nerada nekādus rezultātus, ir čakli jāstrādā, jāmācās, jo tas ir vienīgais veids, kā saglabāt kultūras mantojumu. Pasakāmies pašvaldībai, ka bija tik fantastiska iespēja aizbraukt šajā braucienā, jo bez viņu atbalsta nekad to nevarētu izdarīt un atļauties.

Santa Krusiete,
foto no tūrisma centra arhīva

Autosportists ar lieliem dzīves mērķiem

Kalvis Tēts ir autosportists, kurš ikreiz, dodoties trasē, ir gatavs cīņai un izaicinājumam.

Kā tu nonāci līdz autosportam, kāds ir tavs ceļš – varbūt vecāku ietekmēts un mudināts, varbūt pamazām piepildi kādu bērnības sapni?

– Esot kopā ar tēvu, man vienmēr ir paticis darboties ar tehniku – braukt, to remontēt. Jau bērnībā viņš mani piesēdināja pie lielā traktora vai mašīnas stūres, un es, tētim klēpī sēdēdams, stūrēju. Pats ar mašīnu sāku braukt 8–9 gadu vecumā.

Ir daļa jauniešu, kuri ar panākumiem sporto, tomēr blakuslietas kļūst saistošākas, tāpēc sports paliek tālākā plānā. Kā ir ar tevi – vai nav bijusi vēlme pamest šo sporta veidu?

– Es paspēju veltīt savu laiku gan autosportam, gan arī atpūtai kopā ar draugiem. Tomēr primārais ir labi sagatavoties sacensībām, pēc tam – draugi un izklaide.

Vai reizēs, kad ieraugi, ka ātrumposms būs sarežģīts, būs grūti, tomēr godam to pārvari, ir gandarījuma izjūta? Un kā jūties tad, kad neizdodas tik labi, kā cerēji, – vai tas tevi mudina censties, pārvērtēt, analizēt?

– Cenšos darīt visu pēc pilnas programmas, daru līdz pēdējam, nepadodos, pat tādās reizēs, kad iezogas doma, ka nesanāks. Ir svarīgi šajā procesā ieguldīt daudz darba, visu taktiski un smalki pārdomāt, lai nebūtu negaidītu pārsteigumu. Šovasar pēdējais autokrosa posms notika ārpus Latvijas – Šakjai trasē Lietuvā. Mēs tur braucām pirmo reizi, bija grū-ti cīnīties, jo VAZ klasē papildus latviešiem piedalījās arī pieci lietuvieši, kuriem tā ir vietējā trase. Nepadevos un ieguvu 3. vietu. Pēc laba brauciena vienmēr ir gandarījuma izjūta.

Kas ir tavs dzinējspēks, kas mudina turpināt, tiekties pēc panākumiem?

– Noteikti azarts, ka varu kaut ko sasniegt. Piemēram, kad ir jāstartē no pēdējās rindas, varu apdzīt pēc iespējas vairāk konkurentu. Jūnijā viens autokrosa posms bija Vecpils trasē: braucu tur pirmo reizi un ieguvu 2. vietu.

Cik gadu jau nodarbojies ar autokrosu?

– 12 gadu vecumā sāku pamazām braukt ziemā pa ledu uz ezera, karjeros, pa dīķi, vasarā – pa pļavām. Vislabāk man veicas un patīk braukšana ziemā pa ledu, bet vasarā pa grunti. Braukšanā pa asfaltu vēl ir jātrenējas.

Kad saņēmu baltās tiesības, sāku piedalīties vietējās sacensībās rajona, pēc tam jau republikas mērogā. Rallija supersprintā piedalos trešo gadu, autokrosā – pirmo pilno sezonu. Pagājušajā gadā pamēģināju piedalīties pāris posmos, lai saprastu, kā ir braukt barā, mācēt izvairīties no sadursmes.

Šovasar ar draugu Robertu Mālkalnu pamēģinājām braukt minirallijā, kas notika Madonā. Lai gan pievīla tehnika, beigu beigās ieguvām 7. vietu 1600 cm³ klasē.

Kāds ir tavs augstākais mērķis, kuru gribētu sasniegt tieši šajā lauciņā?

– Autosports ir ļoti dārgs sporta veids. Visi augstie mērķi atduras pret naudu. Pašlaik manu nodarbošanos sponsorē tēvs ar savu zemnieku saimniecību „Akmeņkrogs". Būtu labi, ja rastos vēl kāds sponsors. Bet šobrīd mērķis ir kļūt par čempionu Latvijas čempionātā krosā.

Kādām rakstura īpašībām ir jābūt, lai kļūtu par labu un atzīstamu autorallija braucēju?

– Noteikti neatlaidībai, spītam un stipriem nerviem. Piemēram, ja brauciena laikā pieļausi kādu kļūdu un sāksi nervozēt, tūlīt pieļausi arī nākamo kļūdu, un tas viss kopā atspoguļojas rezultātos. Šovasar pirms supersprinta posma Smiltenē pirmssacensību vakarā saplīsa automašīna un nebija iespējams to saremontēt. Rūgtums ir jānorij, nav jānolaiž rokas, bet jāgatavojas nākamajām sacensībām.

Vai šī nodarbe paņem daudz tava laika?

– Autosports paņem daudz laika – gan sagatavošanās sacensībām, gan piedalīšanās sacensībās. Citiem sportistiem ir apkalpojošais personāls, mehāniķis, kas sagatavo tehniku. Pārsvarā automašīnu remontēju un gatavoju sacensībām es pats. Kad var, palīdz arī draugs Roberts. Sacensībās starp braucieniem, ja vajag kaut ko salabot vai nomainīt, palīdz līdzi paņemtie draugi.

Kāda ir tava atpūta, relaksācija pēc smagi pavadītas dienas?

– Pēc saspringtām sacensībām un negulētām naktīm, gatavojot mašīnu sacensībām, ir kāre kārtīgi izgulēties. Bet reti tas tā sanāk, jo nākamajā dienā ir jāķeras klāt saimniecības darbiem.

Kalvis 2009. gadā, un Kalvis 2014. gadā… Kas ir mainījies?

– Neko daudz nevaru pateikt, vien to, ka tagad esmu šajā nodarbē daudz nopietnāk un ieguldu daudz vairāk darba, tāpēc arī rezultāti ir veiksmīgāki.

Ko tu ieteiktu jaunajiem cenšoņiem, kuri šajā sporta veidā ir ienākuši tikai pavisam nesen?

– Ir nepieciešams daudz trenēties gan braukšanā, gan arī fiziski. Lai izturētu vienu pilnu sacensību dienu, ir diezgan grūti. Atmiņā palikušas Jelgavas sacensības jūlija beigās, kad termometra stabiņš bija uzkāpis līdz +30 °C: esmu mašīnā, slēgts apģērbs, ķivere galvā, cimdi rokās, ir karsti… Bet ir jāiztur! Jāmāk saņemt sevi rokās. Pat tad, ja kas nesanāk, nedrīkst atmest ar roku, bet ir jācenšas un jādara.

Kādi ir tavi lielākie sasniegumi šajā sporta veidā?

– Rallija supersprinta Latvijas čempionāta VAZ klasē 5. vieta 2012. gadā, 2. vieta 2013. gadā. Šogad, pašlaik, ir 2. vieta VAZ klasē un 2. vieta *2WD Open* klasē, bet vēl būs divi posmi. Autokrosa Latvijas čempionāta VAZ klasē 2014. gada kopvērtējumā man ir 2. vieta starp kopumā 19 titula gribētājiem – tas ir pirmajā pilnajā sezonā – un 1. vieta junioru klasē, kur rezultātu rēķina, ievērojot visas klases.

Santa Krusiete,
Kalvja Tēta foto

Cesvaines evaņģēliski luteriskajai baznīcai – 135

Un es dzirdēju stipru balsi no torņa sakām: Redzi, Dieva mājoklis pie cilvēkiem, viņš mājos viņu vidū, un tie būs viņa ļaudis, un Dievs pats būs ar viņiem. (Atkl. 21:3–4)

Ar šo Rakstu vietu pirms 135 gadiem – 1879. gada 14. novembrī – jaunās baznīcas iesvētīšanas spredīķi iesāk Cesvaines draudzes mācītājs Roberts Auniņš (1834–1914). 1881. gada kalendārā par šo notikumu ir rakstīts: *„Šī diena bija Cesvaines draudzei liela prieka un goda diena, par ko savā laikā laika raksti jau plašākas ziņas nesuši. Tos lielos ļaužu pulkus, kas tai dienā Cesvainē bija sanākuši, gan neviens nav skaitījis, bet domā, ka tai dienā kādi 6000 cilvēki būs Cesvaines jaunā baznīcā bijuši.”* Tad nu šie daudzie cilvēki ir skatījuši patiešām varenu celtni ar 183 pēdu garu torni un apzeltītu krustu galā – kristīgās ticības, mīlestības un cerības zīmi. Pati baznīca – 176 pēdas gara un 108 pēdas plata. Velves sniedzās 48,5 pēdas augstu, un tās notur četri mūrēti un astoņi čuguna pīlāri. Altāris un kancele – ozolkokā izgriezti. Altārgleznā, ko gleznojis Pauls Hendlers Berlīnē, atainots Kristus pie krusta, Marija, Magdalēna un apustulis Jānis. Ērģeļbūves meistara F. Ladegasta ērģeles ar 25 balsīm un tornī trīs zvani. Vēl divas krāsnis, kas kurināmas aukstā laikā. Šāda celtne prasījusi lielus līdzekļus. Visus izdevumus kopā saskaitot, tiek minēti 100 000 rubļi. Projektu izstrādāja Liepājas pilsētas arhitekts Pauls Makss Berči (1840–1911). Jaunajā dievnamā paredzētas 1500 vietas.

Latvijas ev. lut. baznīcas arhibīskaps Jānis Vanags

Jauno Cesvaines baznīcu iesvētīja Cēsu apriņķa prāvests Rihards Fogels un Jaunpiebalgas mācītājs Emīls Kēlbrants.

Ir saglabājies mācītāja Roberta Auniņa spredīķis, kurā viņš saka: *„Dievs tas Kungs lai žēlīgi tā šo jauno Dieva namu svētī, ka lai neviens, kas pār viņa sliekšņiem būs kāpis un te būs ienācis, nesvētīts neietu ārā un mājās. Tas notiks, kad šis Dieva nams būs un allažiņ paliks šai draudzei viens mīļš un dārgs mājoklis, kur nepiekusuši un neapnikuši, ticīgi un patiesīgi, uzticīgi un uzcītīgi Dievu, to mūžīgo žēlastības un dzīvības avotu, meklēdami meklēs un ar atvērtām sirdīm no Viņa atvērtām debesīm Viņa bagātās svētības straumes saņems. Tad tiešām arī par šo namu varēs izsaukt: „Redzi, viens Dieva dzīvoklis pie tiem cilvēkiem, un viņš pie tiem mājos, un tie būs viņa ļaudis, un Dievs pats būs tiem par Dievu!” Un tad beidzot šis Dieva nams paliks par svētu un svētīgu debesu priekšnamu, kur visas patiesīgas, ticīgas dvēseles, lai gan vēl mirstamās miesās būdamas, tomēr jau šinī mūžā varēs baudīt tās nākamās pasaules spēkus, mūžīgas dzīvības mieru un prieku.”*

Diemžēl dievnama un arī draudzes liktenis nav bijis tik labvēlīgs visos laikos. Pagājušā gadsimta 30. gados aktīvi darbojās draudzes koris, dāmu komiteja un baznīca bija lielāko Cesvaines notikumu epicentrs, bet 60. gados pastāvošā vara izdarīja visu, lai staltais nams stāvētu vientuļš. Pirmā altārglezna jau senāk bija gājusi bojā, bet tolaik tika nopostīts arī pats altāris, aizvestas ērģeles, izvazāti soli un laikazobs sagrauza arī skaistās velves. Šo posta ainu katrs šodien var apskatīt fotogrāfijās baznīcā izliktajā vēsturiskajā ekspozīcijā. 80. gados sākās restaurācijas darbi, bet sākotnējo spožumu baznīca vairs neatguva.

Šogad Cesvaines dievnams svin savu jubileju, un laikam bija pienācis īstais brīdis nopietnām pārmaiņām. Savulaik ļoti būtiski tika pārbūvēts altāris, par ko saņēmām aizrādījumus un zināmu neizpratni no dievnama apmeklētājiem, jo mūsu baznīca ir arī sakrālā tūrisma objekts. Jau vairākus gadus tika domāts par altāra daļas rekonstrukciju. Baznīca ir izcils gotikas stila paraugs, un tā ir pelnījusi maksimāli (iespēju robežās) atgūt kādreiz tik skaisto altāri, ko varam redzēt senajās fotogrāfijās un arhitekta skicēs. Būtiskā pārbūve ievirzījusi altāra daļu dziļāk baznīcā, padarot to platāku, ir mainīts sākotnējais krāsojums, kas bijis tumši brūns. Pēdējo gadu laikā baznīcā veikti arhitektoniskās izpētes darbi. Ar Dieva palīgu šovasar izveidojās speciālistu grupa, kas ar milzīgu entuziasmu pētīja, projektēja un strādāja: radās altāra rekonstrukcijas idejas, tapa skices un tika veikti citi sagatavošanas darbi. Saņēmām ieteikumus un padomus no Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas speciālistiem, Rundāles pils restauratoriem, arhitektiem un koka amatniekiem. Tad arī 5. oktobrī varējām skatīt rekonstruēto altāri un kanceli jubilejas dievkalpojumā, ko vadīja Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskaps Jānis Vanags.

Cesvaines ev. lut. baznīcas rekonstruētais altāris

Arhibīskaps uzrunā un spredīķī uzsvēra veikto darbu nozīmīgumu, kas būs svarīgi arī pēc simts gadiem. Šie bija arī ražas svētki, un baznīcu rotāja izaudzētie dārzeņi, augļi un ziedi, bet svarīgākā ir mūsu katra garīgā raža. Svētdienas skolas audzēkņi katru atnācēju sveica ar mazu graudu sainīti. Katrs graudiņš, tik mazs un sīks, glabā milzīgu spēku, atrodoties tumšā zemē, dzīt asnus un meklēt gaismu, kurā augt un briedināt vārpas ar jauniem graudiem.

Svētku noskaņu spilgtāku darīja baznīcas koris, kas dziedāja gan ērģeļu, gan tikko baznīcai dāvāto klavieru pavadījumā. Kā svētkos pieklājas, bija arī ciemiņi no Madonas, Liezēres, Kalsnavas un Vestienas draudzēm. Apsveikumu saņēmām arī no Cesvaines pašvaldības.

Cesvaines evaņģēliski luteriskā draudze saka PALDIES visiem, visiem, kas ļāva, veicināja, atbalstīja, sveica un piedalījās mūsu dievnama 135. jubilejā.

Māra Evardsone,
Rūdolfa Evardsona un Astrīdas Briedes foto

Juris Sārnis

Rozīte

Stāsts
3. turpinājums

– Jā, to es tev apsolu – vari būt droša, neviens par mūsu sarunu neuzzinās.

Pie mājas izšķiramies. Nākotnes sapņu apreibināts, eju pie Artūra uz māju. Pats nezinu, bet šķiet, ka kopā ar Rozi es būšu no daudz kā pasargāts. Varbūt tāpēc, ka viņa ir spēcīga, nobriedusi lauku meita ar gaišu prātu un stingru raksturu. Pēc gadiem esmu par gadu vecāks, vai tāpēc esmu vecpuisis un viņa – vecmeita? Domāju, ka dažādu apstākļu dēļ ģimenes neesam nodibinājuši. Rozes piedāvājums ir pilnīgi skaidrs bildinājums, un man jāsper nākamais solis. Tā vien kopā ar viņu neviens mani nelaidīs, jo Francijai, lai tur iekļūtu, ir citi likumi. Tātad mums abiem jāprecas. Tas nemaz nebūs slikti. Meita – piens un asinis. Visādu domu mākts, eju gulēt. No rīta Artūram gatavoju malku ziemai. Brīnos, cik ātri man veicas.

– Tu gan esi velna pulveris! Domāju, ka tev te darbs būs dienām divām trim, bet tu to paveici vienā dienā. Sazāģēt, saskaldīt un nokraut – jā, tas ir darbs! Atvaino, man nav, ko tev maksāt.

– Artūr, ko tu runā?! Vai tad es par naudu? Man patīk tā strādāt. Laiks jauks, diena gara.

– Šovakar atkal iesi uz ezeru pie savas Rozes? Varu tev kā draugam teikt: ja tu viņu dabūtu, tu dzīvē būtu daudz ieguvis. Tādu meitu nez vai kur satiksi. Izglītota, saimnieciska, veselīga, spēcīga un ar labām valodas zināšanām. Tā ir vesela bagātība. Viņas tēvs, dzīvs būdams, spieda viņu mācīties. Viņa pūles nav veltas.

– Zini, arī man viņa ļoti patīk. Tādu meitu vēl nekur neesmu saticis. Laipna, strādīga, ļoti glīta un spēcīga.

– Tu, draudziņ, esi izvilcis lielo laimestu. Ja tas tik nav viņas trakulības kārtējais joks… Ir bijuši daudzi viņas gribētāji, bet visi tika izjokoti. Ja tev paveiksies, mēs ar sievu iesim vedējos, citus nemeklē. Atceries – mūs vieno armijas draudzība.

– Paldies, Artūr, par jūsu abu draudzību, to es vērtēju ļoti augstu. Tagad gan eju, kā saki, uz satikšanos.

Atkal eju satikties ar Rozīti. Esmu nolēmis palikt pie viņas, apprecēties un aizbraukt uz Franciju – prom no šīs kara vētrās plosītās zemes, kaut gan Francijā nav labāk. Tur, kur ir jābrauc Rozītei, ir vērmahta iekarotā Francijas daļa, tur nokļūt nav pārāk sarežģīti. Ceru, ka Latvija būs reiz brīva un varēsim atgriezties dzimtenē. Eju un domāju. Reizēm satrūkstos – ne tur speru kāju. Viss liekas tik savādi.

– Nu gan, sapņotāj, gandrīz man uzkāpi! Kas ir ar tevi? Tu pavisam savāds esi kļuvis.

– Rozīt, visu laiku domāju par tevi, par sevi, par mums visiem. Artūrs ļoti priecājas par mūsu draudzību.

– Ak, manu mīļo zēn, cīnīsimies! Un, es ceru, mēs uzvarēsim. Šeit mēs palikt nevaram. Nāc, ejam pie māmiņas! Ar viņu esmu visu pārrunājusi. Viņa man piekrīt. Tev ir jāpārceļas pie mums. Rudenī mums jāizbrauc. Mums jāprecas, citādi tev liegs braukt mums līdzi. Vispirms brauksim uz Vāciju pie tēva brālēna, tad uz Franciju pie viņa radiem. Ejam, mamma gaida ar vakariņām. Piedod, Rūdi, es vēl nezinu tavas domas. Varbūt tu domā citādi? Saki, kā ir!

– Rozīt, brīnums – domāju tieši tāpat kā tu. Kā tu varēji visu tāpat izdomāt, kā es to esmu iecerējis?

– Lūk, cik labi! – Viņa mani apskauj, bučo un glāsta. – Es jau sākumā sapratu, ka tu esi gudrs zēns. Tu uz mani vari paļauties. Nu, draudziņ, mājā ar' esam!

– Nāciet, nu, nāciet, mani zvejnieciņi, lai tā labi varu jūs aplūkot! Iesim istabā pie galda, nosvinēsim jūsu saderināšanos – un lai jums abiem laimīga dzīve!

Mamma saņem manu galvu, noskūpsta uz vaigiem un pieres. Noglauž matus un vēlē sēsties pie bagātīgi greznota, servēta galda. Pie tādas greznības neesmu radis. Saņemu saimnieces rokas, noskūpstu, sacīdams paldies par viņai visdārgāko – meitu. Roze aizkustināta mūs vēro un smaida savu burvīgo smaidu.

Pēc vakariņām saimniece mūs atstāj divatā. Roze ved rādīt manu istabu. Viss te ir vienkārši, tīri un glīti iekārtots. Neesmu vēl tādā istabā dzīvojis. Skapis, gulta, pārklāta ar tautisku segu, spilveni, naktsgaldiņš ar lampu, grāmatu plaukts, galds, trīs krēsli, pie sienām gleznas un skaista grīdsega. Uz galda vāzē ziedi, karafē skaidrs akas ūdens. Tas izskatās tik bezgala skaisti! Iekārtots ar tādu mīlestību, žēl, ka tas viss drīz būs jāzaudē.

– Rozīt, tu to visu iekārtoji man? Mīļā mana sieviņa, cik skaisti! – Apskauju viņu un bučoju. Pirmo reizi redzu viņu tik nosarkušu, kautrīgu un priecīgu.

– Rūdi, mīļais, tev patīk? Ak, kā es priecājos, ka tev patīk un tu mani sauc par savu sieviņu! Ak Dievs, nebūtu tā briesmīgā kara! Nāc, apsēdīsimies! Vai negribi glāzi vīna?

– Rozīt, nē, esmu no laimes tā apreibis, ka nevēlos neko vairāk, tikai lai tu vienmēr būtu man blakus.

– Mans mīļais zēn, es ļoti mīlu tevi. Kā lai to izstāstu? Pati sevi vairs nesaprotu, bez tevis nevaru, man jāredz tevi ik brīdi. Tev rīt jānāk te pie mums. Tu vari palikt te jau šonakt. Rīt mantas pārvedīsi, vai jā?

– Jā, mīļā, varu. Man jau nekā nav, ko vest, vien velosipēds un daži apģērba gabali. Tur, skolā, dzīvoklītī, grāmatas un nedaudzas drēbes, apavi, bet pārējais ir skolas inventārs. Rozīt, esmu galīgs nabags. Man nekā nav un nekas nepieder.

– Rūdi, taisni tāds tu man esi vajadzīgs: jo esi nabagāks, jo man mīļāks. Jau pusnakts, ej gulēt. Man vēl daudz darāmā. Rīt domāsim par pārējo. Arlabunakti, mīļais! Dod buču, un es eju.

Esmu noreibis un laimīgs no mīlestības, pārdzīvotā. Tāda meita būs mana sieva! Ja to agrāk kāds stāstītu, es pasmietos, neticētu. Salieku drēbes uz krēsla kā armijā un ielienu zem segas. Cik jauki! Laimes pārņemts, aizmiegu. Miegā jūtu – mani kāds glāsta, skūpsta un tausta. Nevaru atmosties. Ar pūlēm atveru acis. Nevaru apjēgt, kur atrodos. Seja pārklāta biezu matu vilni. Divi stingri apaļumi spiežas krūtīs. Kāds klusi elpo pie auss. Ak, nu gan saprotu – Rozīte atnākusi! Apskauju savu sieviņu, laimes pārņemts, atkal aizmiegu. Pamostamies reizē un smaidot lūkojamies viens otrā.

Afiša

Novembra svētku pasākumi

11. novembrī
plkst. 12.00
Skolēnu brauciens uz Cesvainē apglabāto karavīru kapiem. Svecīšu un ziedu nolikšana.
plkst. 18.00
Godinot Latvijas brīvības cīnītājus, Lāčplēša dienas lāpu gājiens no Cesvaines vidusskolas pa Nesaules, Veidenbauma, Brīvības, Pils ielu uz vecajām pilsdrupām. Aicināts piedalīties ikviens iedzīvotājs, līdzi ņemot lāpu.Pēc gājiena piemiņas brīdis un svētku uzrunas,tautas sadziedāšanās un ugunskurs.
Par godu Latvijas brīvības cīņās kritušajiem aicinām iedzīvotājus iedegt pa sveču liesmiņai māju logos.

17. novembrī
plkst. 10.30
pirmsskolā „Brīnumzeme"
Latvijas dzimšanas dienas pasākums

17. novembrī
plkst. 17.00
Cesvaines vidusskolas aulā **svētku koncerts** *„Gaismas mirklis Latvijai"*
Koncertā piedalās Cesvaines kultūras nama mākslinieciskie kolektīvi.
plkst. 22.00
Cesvaines kultūras namā **svētku BALLI** spēlē **Normunds Pauniņš un grupa *„Otra puse"***
Ieeja 2 EUR.
(Sīkāka informācija par svētku pasākumiem laikraksta novembra numurā)

Precizējums

• Septembra „Cesvaines Ziņu" numura rakstā „Rīgas ielas stāsti un svētki" tika minēts, ka 1931. gadā pie kroga sagaidīja prezidentu Kārli Ulmani. Šajā laikā viņš bija Ministru prezidents. Atvainojamies par neprecizitāti.

Informācijai

23. oktobrī Cesvaines vidusskolā notiks asins donoru diena. Pielikumā – aicinājums donoriem interesēties par saviem analīžu rezultātiem.

Nr. 10 (255) 2014. gada 23. oktobris
Izdevējs: Cesvaines novada dome
Reģistrācijas apliecība Nr. 1578
Tirāža – 500 eks.
Redaktore – Santa Krusiete,
tālr. 64852030,
e-pasts: santa.krusiete@cesvaine.lv
Iespiests:
SIA „Latgales druka"
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild rakstu autori.
Publikācijai paredzētos materiālus iesniegt līdz katra mēneša 5. datumam.

25. oktobrī Cesvaines kultūras namā
plkst. 16.00 filma **„Māra"**
plkst. 17.30 filma **„Nāc ar mani padejot"**
Ieeja – bez maksas.

Pateicība no jūsu skolas

Cesvaines vidusskolas saime izsaka pateicību visiem dalībniekiem, kuri bija ieradušies uz skolas 95 gadu jubilejas svinībām. Vislielākais paldies skolas absolventiem un sadarbības partneriem par finansiālo atbalstu svētku organizēšanai, kas ļāva pasākumu padarīt par jauku, skaistu, spilgtu un atmiņā paliekošu notikumu visiem cilvēkiem, kuri ir saistīti ar mūsu skolu. Šoreiz īpaši vēlamies pateikties Jānim Buļam, Ilgonim Vasilišinam, Jānim Ozolam, Ilvaram Āboliņam, Naurim Maksimovam, Jānim Šmeisam, Gretai Bakšai, kā arī Cesvaines novada domei, kuri vienmēr būtiski atbalsta skolu un palīdz attīstīties.

Didzis Baunis,
Cesvaines vidusskolas direktors

Skolā turpinās brīvpusdienu programma

Cesvaines vidusskolā 2014./2015. mācību gadā, pateicoties valsts mērķdotācijai un Cesvaines novada domes atbalstam, brīvpusdienas tiek pilnībā nodrošinātas 1.–4. klases skolēniem, citās klašu grupās – ģimenēm ar maznodrošinātā statusu, kā arī daudzbērnu ģimenēm 50 % apmērā. Jāpiebilst, ka daļēju dotāciju pusdienām no Cesvaines novada domes budžeta saņem arī visi pārējie skolēni, jo 1 *euro* no skolēna nesedz visas pusdienu izmaksas.

Vēlos īpaši pateikties Jurģim Auziņam par brīvpusdienu finansēšanu pieciem mūsu skolas skolēniem jau sesto gadu pēc kārtas, Jurim Lazovskim par ilggadēju brīvpusdienu un mācību līdzekļu finansēšanu, kā arī SIA „Halle B" un Jānim Buļam personīgi par ilggadēju brīvpusdienu un mācību līdzekļu finansēšanu.

Aicinu arī citas privātpersonas un uzņēmumus palīdzēt ar finansējumu tieši bērnu brīvpusdienām, jo vēl joprojām ir daudzas ģimenes, kurām šāds atbalsts ir nepieciešams.

Didzis Baunis,
Cesvaines vidusskolas direktors

Dzimuši

Kristians Krists Suraks
septembrī

Apsveikumi

Pieskaries zilajam debesu jumam
Ar domām, ar dvēseli tā, lai to jūti.
Lai katru dienu nodzīvot nebūtu
Ne viegli, ne grūti –
Lai sirdī laimi gūsti.
Lai katrs mirklis gaismas piepildīts,
Mīlestībā ieskauts un sasildīts!

Nozīmīgajās dzīves gadskārtās sveicam:
80 gados Hugo Beitānu,
Āriju Liepiņu,
Intu Rācenāju,
85 gados Ainu Kurmīti!

Cesvaines pašvaldība

Redzes pārbaude

Cesvaines sociālā dienesta telpās Pils ielā 2
2014. gada 12. novembrī
10. decembrī
2015. gada 14. janvārī
11. februārī
18. martā
Redzes pārbaudi veic optometrists *Mg. phys.* S. Petručeņa, maksa par konsultāciju – 5 EUR
Iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni: 26340887
Ir iespējams arī pasūtīt brilles, kontaktlēcas; iegādāties briļļu futrāļus, salvetes, kontaktlēcu kopšanas līdzekļus; nodot remontā brilles
Atšķirībā no acu ārsta optometrists izraksta briļļu recepti, bet neārstē acu slimības. Ja rodas aizdomas par medicīniskiem traucējumiem, tad optometrists iesaka apmeklēt oftalmologu (acu ārstu).

Miruši

Ķinderu kapu pārziņa infomācija
Ernests Garro
(1936–2014)
Eleonora Ķikuste
(1931–2014)